

UDVIKLING AF MÅLEINSTRUMENT FOR ELEVAADFÆRD OG -HOLDNINGER

BASELINEDATA FRA EVALUERING AF FOLKESKOLEREFORMEN

15:09

MARIA KEILOW
ANDERS HOLM

15:09

UDVIKLING AF MÅLEINSTRUMENT FOR ELEVADFÆRD OG -HOLDNINGER

BASELINEDATA FRA EVALUERING AF
FOLKESKOLEREFORMEN

MARIA KEILOW
ANDERS HOLM

KØBENHAVN 2015
SFI – DET NATIONALE FORSKNINGSCENTER FOR VELFÆRD

UDVIKLING AF MÅLEINSTRUMENT FOR ELEVADFÆRD OG -HOLDNINGER

Baselinedata fra evaluering af folkeskolereformen

Afdelingsleder: Anne-Dorthe Hestbæk

Afdelingen for børn og familie

ISSN: 1396-1810

e-ISBN: 978-87-7119- 290-2

Layout: Hedda Bank

Forsidefoto: Colourbox

Netpublikation

© 2015 SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd

SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd

Herluf Trolles Gade 11

1052 København K

Tlf. 33 48 08 00

sfi@sfi.dk

www.sfi.dk

SFI's publikationer kan frit citeres med tydelig angivelse af kilden.

INDHOLD

	FORORD	5
	RESUMÉ	7
1	BAGGRUND	11
2	UDVIKLING AF INDEKS	13
	Indledning	13
	Udvælgelse af spørgsmål gennem faktoranalyse	14
	Præsentation af indeks	16
3	INDEKS	23
	Beregning og normering af indeks	23
	Vurdering af forskelle på indeks	29
	Brug af "ved ikke"-svarkategori	30

	Statistisk multilevelanalyse	31
4	KONKLUSION	35
	BILAG	37
	LITTERATUR	49
	SFI-RAPPORTER SIDEN 2014	51

FORORD

I forbindelse med en større evaluering af den danske folkeskolereform gennemførte SFI i foråret 2014 en datamåling – før reformen trådte i kraft – blandt danske elever landet over. Målingen indsamlede viden om elevernes adfærd, holdninger til skolen og oplevelse af undervisningen.

Denne rapport redegør for udviklingen og valideringen af kvantitative måleinstrumenter, i form af indeks, til vurdering af disse forhold ved hjælp af data fra denne baselinemåling. De indeks, der præsenteres i rapporten, kan anvendes med henblik på at følge elevernes udvikling og således undersøge, hvilke eventuelle ændringer i deres holdninger og adfærd, reformen måtte have medført.

Analyserne er iværksat og finansieret af Undervisningsministeriet og er gennemført i Afdelingen for børn og familie i SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd. Rapporten er udarbejdet af videnskabelig assistent Maria Keilow og professor Anders Holm. Helmer Bøving Larsen, lektor i klinisk psykologi ved Institut for Psykologi, Københavns Universitet, har læst og kommenteret et udkast til rapporten. Vi takker for de konstruktive kommentarer.

København, marts 2015

AGI CSONKA

RESUMÉ

I forbindelse med implementeringen af den danske folkeskolereform i 2014 bidrager SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd til et større evaluerende forskningsprojekt, der har til hensigt bl.a. at følge elevers adfærd, holdninger og oplevelse af undervisningen før, under og efter implementeringen af reformen.

I foråret 2014 udviklede SFI således et elevspørgeskema om elevadfærd og -holdninger, og SFI gennemførte med dette skema en baselinemåling (før reformen trådte i kraft) blandt ca. 28.000 danske elever landet over. Det er hensigten, at denne måling skal gentages i de kommende år fra 2015 til 2019. Ved hjælp af disse målinger kan både forskere og praktikere (fx skoleledere og kommunale skolechefer, konsulenter og lærere) følge elevernes udvikling og undersøge, hvilke ændringer reformen måtte have medført.

Denne rapport redegør, ved hjælp af statistiske analyser af data fra denne baselinemåling, for udviklingen af kvantitative måleinstrumenter til vurdering af elevers adfærd, holdninger og oplevelse af undervisningen. Gennem udvælgelse og validering af spørgsmål fra baselinemålingens brutto-spørgeramme har SFI konstrueret syv forskellige indeks med et antal underliggende spørgsmål til afdækning af relevante aspekter af elevadfærd og elevholdninger til undervisningen. Disse respektive indeks kan efterfølgende beregnes på henholdsvis klasse-, klassetrins-, sko-

le- og kommuneniveau, hvorved udviklingen på hvert område, der måles, kan følges over tid.

RESULTATER

Denne rapport præsenterer de syv indeks for elevadfærd og -holdninger, som fremkom gennem statistiske faktoranalyser af baselinedata fra Skolereformundersøgelsen blandt skoleelever, og rapporten redegør for de anvendte metoder til udviklingen af indeksene.

Rapportens hovedresultat består således i udvælgelsen, valideringen og inddelingen af en række spørgsmål, som indfanger og kan måle væsentlige dimensioner af elevers adfærd og holdninger til skolen og undervisningen. De indeks, som fremkom gennem de statistiske analyser, benævnes:

- Indeks 1: Lærer/elev-relation
- Indeks 2: Interesse for skolen
- Indeks 3: Tydelighed og klare mål i undervisningen
- Indeks 4: Generel skoletrivsel
- Indeks 5: Støtte fra familien
- Indeks 6: Eksterne aktiviteter i skolen
- Indeks 7: Fysisk aktivitet.

Alle indeks normeres til indeks mellem 0 og 1 og beregnes således, at en høj værdi er udtryk for, at eleverne har en positiv oplevelse af undervisningen og skoledagen.

Indeksene og de underliggende spørgsmål er desuden underkastet en række validitetstest med henblik på at sikre, at de spørgsmål, der anvendes i de endelige indeks, i videst mulige omfang opfattes og besvares efter samme forståelse hos alle elever, uanset deres alder og køn, og uanset om de er tosprogede.

PERSPEKTIVER

Denne korte rapport beskæftiger sig med, hvordan danske folkeskoleelevers adfærd og holdninger til undervisningen kan *måles*. Rapporten analyserer ikke elevernes adfærd som sådan, men redegør derimod for udviklingen af måleinstrumenter, der kan *anvendes til* at foretage valide målinger og analyser af elevers adfærd og holdninger til skolen.

Det er hensigten, at man med disse måleinstrumenter kan følge udviklingen af elevadfærd og -holdninger fra før folkeskolereformens implementering og i flere år frem. Indeksene skal også undervejs give grundlag for pædagogiske overvejelser om elevernes oplevelse af undervisningen og skoledagen, idet både skoler og kommuner får adgang til landsgennemsnit og egne tal (gennemsnit på klassetrins-, skole- eller kommuneniveau) via en hjemmeside, der drives af SFI.

Gennem statistiske analyser af et brutto-spørgsmålsbatteri fra skolereformundersøgelsens baselinemåling fremhæver rapporten, hvilke spørgsmål der er særligt robuste over for forskelle i elevkarakteristika. Analyserne resulterer således i en udvælgelse og inddeling af de spørgsmål, der bedst kan anvendes som konsistente indeks til måling af danske folkeskoleelevers adfærd og holdninger på tværs af elevkarakteristika.

Denne rapport udgør den empiriske dokumentation for udviklingen og valideringen af de spørgsmål og indeks, som er fremkommet gennem de statistiske analyser. Med disse indeks er det muligt at følge implikationerne af folkeskolereformens indførelse, set fra elevernes perspektiv. Sådanne analyser kan bidrage til nyttig viden for forskere, der ønsker at foretage analyser på folkeskoleområdet, og for folkeskoleområdets praktikere på alle niveauer.

Rapporten kan læses af dem, som ønsker indblik i den empiriske og statistiske dokumentation for udviklingen af indeksene til måling af elevers adfærd og holdninger til undervisningen. Rapportens fokus er således den tekniske redegørelse for de anvendte metoder og en præsentation af de endelige indeks. For en mindre teknisk præsentation af dette arbejde henvises til notatet af Hansen m.fl., der forventes udgivet i februar 2015.

GRUNDLAG

Data til grundlag for udviklingen af indeksene, som denne rapport beskriver, kommer fra baselinemålingen (første måling) fra Skolereformundersøgelsen. Data hertil blev indsamlet af SFI Survey i foråret 2014 som en internetbaseret survey. Der blev indhentet 28.477 besvarelser fra eleverne ud af i alt 37.729 udsendte, hvilket er ensbetydende med en svarprocent på 75,48 på elevniveau.

Eleverne i undersøgelsen er fordelt på 4., 6., 8. og 9. klassetrin. Indeksene, der præsenteres i rapporten, er udviklet alene ud fra de spørgsmål, som samtlige elever er blevet stillet – fx indgår spørgsmål om

fritidsjob ikke, da de kun er blevet stillet blandt elever på 8. og 9. klassetrin. Modulet i elevskemaet, der indeholder screeningsinstrumentet *The Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ)* (Goodman, 2001, 1997), er heller ikke inkluderet i analyserne, da det udgør en række selvstændige indeks for elevers psykiske trivsel.

Ud over en lang række spørgsmål om elevernes adfærd og holdninger til skolen indeholder data oplysninger om elevens køn, alder, klassetrin og om, hvorvidt eleven er tosproget. Disse oplysninger anvendes i rapporten til at vurdere validiteten af de spørgsmål, der udvælges til at indgå i de endelige indeks.

BAGGRUND

Denne rapport beskriver udviklingen af syv indeks til måling af elevers adfærd og udbytte af skolen. Data kommer fra første bølge af Skolereformundersøgelsen, som blev indsamlet af SFI Survey i foråret 2014. Der blev indsamlet 28.478 spørgeskemaer ud af i alt 37.729 udsendte, hvilket er ensbetydende med en svarprocent på 75,48.

Der indgår maksimalt 27.054 elevbesvarelser i de analyser, hvis resultater præsenteres i denne rapport, da der for hvert indeks kun anvendes information fra spørgeskemaer, hvor eleverne har besvaret samtlige relevante spørgsmål.

Eleverne i undersøgelsen er fordelt på 4., 6. og 8.-9. klassetrin. Analyserne er baseret på de spørgsmål, som alle elever er blevet stillet – fx indgår spørgsmål om fritidsjob ikke i analyserne, da de kun er blevet stillet blandt udskolingseleverne. Endvidere benyttes modulet i elevschemat, der indeholder screeningsinstrumentet *The Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ)* (Goodman, 2001, 1997), heller ikke i analyserne, da dette modul udgør en række selvstændige indeks for elevers psykiske trivsel.

Bilagstabel B1.2 viser en oversigt over samtlige spørgsmål, der er blevet anvendt, og angiver, hvilke spørgsmål der indgår i de endelige indeks.

UDVIKLING AF INDEKS

INDLEDNING

Gennem henholdsvis en eksplorativ og konfirmatorisk faktoranalyse fremkom syv distinkte indeks i data. Disse indeks tildeles følgende overskrifter, der illustrerer deres indhold.

- Indeks 1: Lærer/elev-relation
- Indeks 2: Interesse for skolen
- Indeks 3: Tydelighed og klare mål i undervisningen
- Indeks 4: Generel skoletrivsel
- Indeks 5: Støtte fra familien
- Indeks 6: Eksterne aktiviteter i skolen
- Indeks 7: Fysisk aktivitet.

Hvert indeks er baseret på en række spørgsmål til eleverne, og disse udvalgte spørgsmål indkredser, ifølge faktoranalysen, det samme bagvedliggende forhold eller det samme indeks (den samme latente faktor). Hvert indeks består dermed af mellem to og otte spørgsmål udvalgt fra den fulde spørgeramme i undersøgelsen.

Udvælgelsen af spørgsmål er foregået ved hjælp af statistiske analyser med henblik på at identificere de spørgsmål, der er særligt robu-

ste og opfattes relativt ens på tværs af køn, alder, sprog m.m. De udvalgte spørgsmål anvendes til at konstruere indeks for forskellige aspekter af elevers adfærd og skoleudbytte.

UDVÆLGELSE AF SPØRGSMÅL GENNEM FAKTORANALYSE

Faktoranalyse er en statistisk teknik til undersøgelse af, hvordan et antal spørgsmål i et spørgeskema kan bidrage til at etablere en eller nogle få underliggende (dvs. ikke umiddelbart målbare eller "latente") indeks (se Bartholomew m.fl., 2008; Pett, Lackey & Sullivan, 2003), her indeks for elevernes adfærd, holdninger og udbytte af skolen. Formålet i denne undersøgelse er således primært at afgøre, hvor mange latente faktorer spørgeskemaets spørgsmål dækker over, samt at undersøge, hvordan spørgsmålene grupperer sig omkring disse faktorer, for dernæst at konstruere indeks til måling af hvert område.

Når man stiller mange spørgsmål om elevers trivsel og adfærd, fx: "Jeg kan godt lide at gå i skole", "Er du glad for din klasse?" eller "Jeg føler, at jeg hører til på min skole", er det højst sandsynligt, at flere af disse spørgsmål afspejler det samme underliggende latente forhold eller den samme såkaldte faktor – i eksemplet kunne spørgsmålene afspejle elevens generelle tilfredshed med skolen. Faktoranalysen kan kaste lys over, hvorvidt bestemte spørgsmål spørger ind til det samme underliggende indeks, og analysen kan bidrage til en vurdering af, hvordan spørgsmålene i spørgeskemaet grupperer sig på underliggende indeks. Endelig kan faktoranalyse identificere spørgsmål, der ikke egner sig til at indgå i indekset, fordi de ikke bidrager til at beskrive en given faktor.

Den eksplorative faktoranalyse, vi foretog i denne undersøgelse, viste, at syv indeks meningsfuldt kan etableres i data. Den videre konfirmatoriske faktoranalyse havde dernæst til hensigt at teste og skærpe den præcise inddeling af spørgsmål på syv adskilte indeks samt at udskille spørgsmål, der ikke var tilstrækkeligt anvendelige. Denne udskillelsesproces foretog vi ved at undersøge spørgsmålenes *faktorloadings* og *egenvariation* samt ved hjælp af en analyse af *differentiel itemfunktion* (DIF). Disse udskillelseskriterier beskrives i det følgende, mens bilagstabel B1.2 viser en oversigt over alle spørgsmål i spørgeskemaet samt argumenterne for udeladelsen af specifikke spørgsmål i analyserne og i det endelige indeks.

Faktorloadings angiver, i hvor høj grad den bagvedliggende faktor forklarer variationen for et individuelt spørgsmål. En faktorloading på 1 betyder, at al variation (100 pct.) af variationen i et indeks samvarierer med det pågældende individuelle spørgsmål, mens en faktorloading på 0 angiver, at den latente faktor ikke forklarer nogen andel af variationen for dette spørgsmål overhovedet. Lav faktorloading på et eller samtlige indeks anvendes derfor som begrundelse for udeladelse af spørgsmål.

Relateret hertil blev andre spørgsmål i spørgeskemaet fravalgt, fordi de ikke i tilstrækkelig grad bidrog til at forklare det overordnede indeks, men derimod havde meget høj egenvariation¹ (på engelsk, "uniqueness"). Egenvariation angiver den andel af variationen i et spørgsmåls udfaldsrum, der ikke forklares af faktormodellen – enten pga. målefejl i dette spørgsmål eller simpelthen, fordi det ikke korrelerer med de øvrige spørgsmål i modellen. Jo højere værdi (fra 0 til 1), desto højere egenvariation, og desto mindre bidrager et spørgsmål til modellen.

Det var ligeledes nødvendigt at fravælge spørgsmål, fordi analyserne viste, at de ikke udløste en tilstrækkeligt konsistent opfattelse af spørgsmålet hen over forskellige elevgrupper (køn, klassetrin og om eleven er tosproget). Sådanne problematiske spørgsmål blev identificeret gennem analyser af differentiell itemfunktion (DIF) (Demars, 2010; Holland & Wainer, 1993; Osterlind & Everson, 2009). De spørgsmål, der indgår i de endelige indeks, bør i videst mulige omfang have den egenskab, at besvarelserne er uafhængige af elevens karakteristika (fx alder, køn eller etnicitet). DIF refererer i den forbindelse til målemæssig bias, der opstår, når mennesker fra forskellige grupper med *samme* latente "egenskab" eller aspekt (i dette tilfælde kunne det være elevens generelle skoletrivsel) alligevel har forskellig tilbøjelighed til at afgive bestemte svar på spørgsmål om denne egenskab. Et spørgsmål udviser altså ikke DIF, hvis mennesker fra forskellige grupper har forskellig tilbøjelighed til at afgive bestemte svar – kun hvis mennesker fra forskellige grupper med den *samme* sande latente egenskab har forskellig sandsynlighed for at afgive bestemte svar. Analyser af tilstedeværelsen af DIF kan give en indikation af sådanne uventede forskelle i svarene på spørgsmål i et spørgeskema og er dermed et nyttigt værktøj til at undersøge validiteten af et spørgeskema. Bilagstabel B1.1 viser resultaterne fra disse analyser, hvor vi testede DIF ved hjælp af infor-

1. Begrebet "uniqueness" oversættes i det følgende med "egenvariation", der dækker over en variabels egen unikke variation.

mation om køn og klassetrin, og om, hvorvidt eleven er tosproget. Bilagstabel B1.2 angiver, hvilke spørgsmål der måtte udelades pga. for høj DIF.

Endelig er enkelte spørgsmål fravalgt på grund af for få svar – herunder for mange ”ved ikke”-besvarelser. De spørgsmål, der er udeladt af denne grund, fremgår også af bilagstabel B1.1.

PRÆSENTATION AF INDEKS

INDLEDNING

Herunder præsenteres de spørgsmål, der indgår i hvert af de syv forskellige indeks for elevers adfærd og udbytte i skolen. Spørgsmålenes udvælgelse (indholdet i indeksene) samt antallet af spørgsmål og deres gruppering i de respektive indeks er baseret på de statistiske dataanalyser, som er beskrevet i det foregående afsnit.

At ét indeks indeholder otte spørgsmål, mens et andet indeks kun indeholder to spørgsmål, skyldes dels forskelle i det oprindelige bruttoantal af tilgængelige spørgsmål om et givent emneområde, dels forskelle i antallet af robuste og anvendelige spørgsmål om netop dette område, jf. argumenterne for udvælgelsen af spørgsmål.

Eleverne blev ved lodtrækning stillet spørgsmål, der enten vedrørte deres dansklærer eller deres matematiklærer. Begge lærere spiller typisk en fremtrædende rolle i børnenes hverdag. Dansklæreren er oftest klasselærer, men i en del klasser kan det også være matematiklæreren. Denne distinktion mellem dansk- eller matematiklærer er ikke anvendt i analyserne, da det ikke har relevans for de gennemsnitlige svarfordelinger.

Spørgsmål markeret med en ”*” i præsentationen herunder angiver, at de, i konstruktionen af indeks, blev vendt om for at opnå en ens ”retning” med hensyn til positive eller negative svar for alle anvendte variable. For alle indeks gælder således, at jo højere score, desto mere positivt.

Fra faktoranalysen kan beregnes et indeks, som vægter de forskellige spørgsmål, der indgår i indekset, alt efter hvor meget spørgsmålene korrelerer med indekset. En sådan vægtning har den fordel, at indekset er sammensat optimalt i forhold til de spørgsmål, der indgår i indekset. Men det har den praktiske ulempe, at der ligger en meget krævende teknisk beregning bag indekset, som kan være svær og uigennemskuelig for praktikere uden statistiske forkundskaber. Derfor foreslår SFI,

at der bruges en simpel sumscore fra svarene på spørgsmålene. Udregningen heraf uddybes i kapitel 3.

INDEKS 1: LÆRER/ELEV-RELATION

Sumscoren for dette indeks består af summen af svarene på følgende otte spørgsmål, der alle omhandler elevens oplevelse af den faglige og sociale relation mellem lærer og elev samt undervisningen og undervisningssituationen.

Alle spørgsmål i dette indeks har høje faktorloadings, og den differentielle itemfunktion for de testede baggrundskarakteristika er minimal.

1. Min dansk/matematiklærer gør noget for, at jeg har det godt i klassen*
2. Min dansklærer/matematiklærer lytter til mig i timerne*
3. Jeg respekterer min dansklærer/matematiklærer*
4. Min [dansklærer/matematiklærer] er en dygtig underviser*
5. Min dansklærer/matematiklærer giver mig spændende opgaver*
6. Når vi arbejder i grupper i dansk/matematik, er det tydeligt, hvad det er, læreren vil have os til at lave*
7. Min dansklærer/matematiklærer viser mig tit, hvad dansk/matematik kan bruges til i min hverdag*
8. Min [dansklærer/matematiklærer] sørger for, at der er ro i klassen*.

Man kan argumentere for, at de sidste fire spørgsmål i indekset i højere grad vedrører undervisningen, mens kun de første fire spørgsmål beskriver lærer/elev-relationen. Derfor testede vi, om der var tale om to distinkte indeks, snarere end et enkelt. Disse analyser viste imidlertid, at en model, der adskilte spørgsmålene i to indeks, ikke var signifikant bedre end modellen med ét indeks. Dette støttedes desuden af den faktorloading-matrice, som fremkom i den eksplorative faktoranalyse. Eleverne opfatter disse otte spørgsmål som aspekter af den samme bagvedliggende faktor eller det samme bagvedliggende indeks.

I den endelige præsentation af indeks på den online-database, hvorigennem skoler og kommuner kan få adgang til egne tal og landsgennemsnit, er indeks 1 imidlertid delt op i to indeks efter ønske fra Undervisningsministeriet: Inddelingen er foretaget med begrundelsen, at de sidste fire spørgsmål, ifølge praktikernes egen forståelse, dækker over noget andet end selve lærer/elev-relationen. Bilagsfigur B1.1 og bilagsta-

bel B1.3-B1.4 beskriver henholdsvis fordelingen, deskriptive statistikker samt faktorloadings og differentiell itemfunktion for den opdelte version af indekset.

INDEKS 2: INTERESSE FOR SKOLEN

Sumscoren for indekset for elevens interesse for skolen indkredses af svarene på følgende fem spørgsmål om elevens motivation og engagement i det daglige skolearbejde både i og uden for timerne:

1. Jeg kan godt lide dansk/matematik*
2. Jeg hører efter, hvad min lærer siger i dansktimerne/matematik-timerne*
3. Jeg deltager, når vi arbejder i grupper i dansk/matematik*
4. Jeg keder mig i dansktimerne/matematiktimerne
5. Hvor tit sker det, at du ikke får lavet dine lektier?

Alle spørgsmål i det endelige indeks for interesse for skolen har relativt høje faktorloadings (spørgsmål 5 vedrørende lektier har den laveste loading), og den differentielle itemfunktion for de testede baggrundskarakteristika er lille.

INDEKS 3: TYDELIGHED OG KLARE MÅL I UNDERVISNINGEN

Sumscoren for dette indeks består af summen på svarene på seks spørgsmål om, i hvor høj grad eleven kender henholdsvis forventningerne til og målene for sin egen faglige præstation.

1. Jeg ved, hvad min dansklærer/matematiklærer forventer, at jeg skal vide og kunne i dansk/matematik*
2. Min dansklærer/matematiklærer fortæller mig tit, hvordan jeg klarer mig i forhold til de mål, der er i dansk/matematik*
3. Min dansklærer/ matematiklærer fortæller mig tit, hvordan jeg kan blive endnu bedre til dansk/matematik*
4. Min dansklærer/matematiklærer sørger tit for, at de opgaver, jeg får i dansk/matematik, passer til mit niveau*
5. Jeg ved, hvad jeg skal lære i dansktimerne/matematiktimerne*
6. Jeg ved, hvordan jeg bliver bedre til dansk/matematik*.

De indeholdte variable i dette indeks har alle høje faktorloadings og lav DIF.

INDEKS 4: GENEREL SKOLETRIVSEL

Elevens generelle trivsel i skolen beskrives af summen af svarene på følgende tre spørgsmål eller udsagn, der spørger til elevernes almene glæde ved at gå i skole og deres tilhørsforhold på skolen.

1. Jeg kan godt lide at gå i skole*
2. Er du glad for din klasse?*
3. Jeg føler, at jeg hører til på min skole*.

Spørgsmålene fungerer godt som selvstændigt indeks og har høje loadings og generelt lav DIF. Forståelsen af første spørgsmål i indekset ("Jeg kan godt lide at gå i skole") varierer noget over køn, men bibeholdes, da den loader højt og har lav DIF på de øvrige baggrundskaraktistika.

INDEKS 5: STØTTE FRA FAMILIEN

Sumscoren til indekset for støtte fra familien indkredses af to spørgsmål:

1. Hvor ofte oplever du følgende: Min mor eller far sidder og spiser aftensmad sammen med mig*
2. Hvor ofte oplever du følgende: Min mor eller far spørger mig om, hvordan det går i skolen*.

Fordelingen af indekset viser, at langt de fleste elever oplever en meget høj grad af støtte fra familien, som defineret ved hjælp af disse spørgsmål. Spørgsmålene viser relativt høje faktorloadings. Det brutto-batteri af spørgsmål, der var tilgængelig til beskrivelse af dette område, var imidlertid præget af nogen differentiell itemfunktion, og to ellers relevante spørgsmål måtte derfor udelukkes: "Hvor ofte oplever du følgende: Min mor eller far taler med mig om bøger, film eller fjernsynsprogrammer" og "Hvor ofte oplever du følgende: Min mor eller far hjælper mig med mine lektier". Problemerne med disse (eller lignende) items går igen i andre undersøgelser (jf. Keilow m.fl., 2014). Forståelsen af de resterende spørgsmål i indekset varierer ikke i samme grad over baggrundskaraktistika.

INDEKS 6: EKSTERNE AKTIVITETER I SKOLEN

Tre spørgsmål danner indekset for graden af eksterne aktiviteter, der foregår i og uden for skolen. Eksterne aktiviteter dækker både over besøg, eleverne foretager med deres lærer uden for skolen, og besøg fra eksterne, som eleverne modtager på skolen.

1. Hvor tit har I besøg af en voksen uden for skolen til at undervise? (fx politiet eller musikere)*
2. Hvor tit er I på ture uden for skolen? (for eksempel på museum, bondegård eller virksomhed)*
3. Hvor tit har I undervisning uden for skolen? (i sportsklubber, naturen, byen eller andet)*.

De anvendte spørgsmål har alle høje faktorloadings og lav differentiell itemfunktion (højest DIF forekommer på første spørgsmål, "Hvor tit har I besøg af en voksen uden for skolen til at undervise?", hvor forståelsen i nogen grad varierer over klassetrin).

Indekset for eksterne aktiviteter fordeler sig således, at det gennemsnitlige niveau af eksterne aktiviteter generelt vurderes lavt af de elever, der har besvaret disse spørgsmål. Der er imidlertid færre besvarelser på disse spørgsmål (heriblandt "ved ikke"-svar) end for de øvrige anvendte spørgsmål.

INDEKS 7: FYSISK AKTIVITET

Elevens fysiske aktivitetsniveau afdækkes af følgende to spørgsmål, der beskriver omfanget af og elevens interesse for at dyrke fysisk aktivitet:

1. Tænk på en normal dag. Hvor meget tid bruger du på at være fysisk aktiv i skolen (både i timerne og i frikvarteret)?
2. Jeg kan lide at være fysisk aktiv i skolen*.

Dette sidste indeks har en stor spredning i sin fordeling fra positive svar (højt fysisk aktivitetsniveau) til negative svar (lavt aktivitetsniveau). Det viser sig, at spørgsmålet om elevens fysiske aktivitetsniveau i *fritiden* ("Tænk på en normal dag. Hvor meget tid bruger du på at være fysisk aktiv i fritiden?") må udelades som følge af en for stor variation i forståelsen af spørgsmålet henover klassetrin. Spørgsmålet, der lyder "Jeg kan lide at være fysisk aktiv i skolen" lider fortsat af DIF på klassetrin, men

bibeholdes. Dermed er det alene elevens fysiske aktivitet i skolen, der dækkes af dette indeks.

INDEKS

BEREGNING OG NORMERING AF INDEKS

Foregående afsnit præsenterede afgrænsningen af indholdet i hvert af de syv indeks, analysen fandt. Den maksimale sumscore i hvert indeks er imidlertid forskellig, da hvert indeks består af et forskelligt antal spørgsmål, og da der kan være forskelle på antallet af svarkategorier. Derfor skal elevernes sumscore normeres med den maksimale sumscore minus 1 (således, at svar kan tildeles fra 0 op til maks. point).

Indekset for elevers generelle skoletrivsel (indeks 4) består eksempelvis af tre spørgsmål: ”Jeg kan godt lide at gå i skole”, ”Er du glad for din klasse?” og ”Jeg føler, at jeg hører til på min skole”. Udsagnet ”Jeg kan godt lide at gå i skole” kan besvares ved hjælp af fem svarmuligheder på en enighedsskala. For at beregne og normere indekset for dette indeks tildeles hver svarmulighed en score fra 0 og op efter: 0 point for ”Meget uenig”, 1 point for ”lidt uenig”, 2 point for ”hverken enig eller uenig”, 3 point for ”lidt enig” og 4 point for ”meget enig”. Eleven kan altså score fra 0 til 4 point på dette spørgsmål, hvor 4 point repræsenterer det mest positive svar, eleven kan afgive. På tilsvarende vis tildeles point fra 0 til 4 for de to øvrige spørgsmål i indekset.

Når et samlet indeks beregnes (for klassetrin, skole, kommune eller landsgennemsnit), lægges pointene for alle indeksets spørgsmål sammen, hvorefter denne totale opnåede score deles med det antal point, det maksimalt er muligt at score i pågældende indeks (i dette eksempel 12 point). Dette giver en normeret score på et indeks, hvor 1 er den højest mulige (positive) score, og 0 er den lavest mulige (negative) score. Man kan ikke score mere end 1 eller mindre end 0.

De endelige indeks kunne vægtes med faktorloadings, således som det er typisk praksis ved konstruktion af indeks (se fx Suhr, 2005). Med henblik på at undgå unødigt komplikation af målingsredskabet og med det formål at øge målingsredskabets tilgængelighed uden for forskningen, fx blandt skolepraktikere og kommuner, er en sådan vægtning imidlertid undladt.

Alle spørgsmål i indeksene er ensartede, således at svarkategorierne pointrækkefølge har samme retning, med hensyn til hvad der modsvares positive og negative svar, hvorved pointene kan lægges sammen i ét indeks.

Tabel 3.1 viser de oprindelige og normerede gennemsnitsscorer, standardafvigelser samt antal spørgsmål for hvert defineret indeks. Af tabellen ses det, at indekset vedrørende elevens generelle skoletrivsel eksempelvis består af 3 spørgsmål, og at 27.054 elever har gyldige svar på alle disse spørgsmål. Indekset har en gennemsnitlig ikke-normeret score på 9,47, hvilket oversættes til en normeret score på 0,75 i data. Gennemsnit på landsplan er altså en score på 0,75 (scoren kan maksimalt være 1) for elevers generelle skoletrivsel.

De normerede gennemsnitlige indeks, der er vist i tabel 3.1, kan beregnes for hvert klassetrin, skole og kommune samt gennemsnitsscorer for hele landet.² En høj værdi for hvert indeks er udtryk for positive svar. For hvert klassetrin kan der beregnes scorer for de angivne syv indeks. Tilsvarende kan der foretages beregninger for hele skolen og på kommuneniveau. Af hensyn til elevernes anonymitet bør beregninger ikke offentliggøres, hvis der er færre end syv besvarelser på et klassetrin (klassetrin, dvs. en hel årgang på en skole, udgør det laveste niveau for offentliggørelse).

2. Beregninger af gennemsnit bør udelukkende foretages på grundlag af faktisk opnåede besvarelser, således at der kun beregnes en samlet score ved hjælp af besvarelser fra elever, der har besvaret *samtlig*e spørgsmål i et givent indeks.

TABEL 3.1

Antal spørgsmål, observationer og detaljer om ikke-normerede og normerede sumscorer for alle indeks.

Indeks	Antal spørgsmål	Antal observationer	Ikke-normerede indeks				Normerede indeks			
			Gennemsnitlig score	Std. afvig.	Min.	Maks.	Gennemsnitlig score	Std. afvig.	Min.	Maks.
1: Lærer/elev-relation	8	24.060	24,69	6,00	0	32	0,77	0,19	0	1
2: Interesse for skolen	5	24.671	15,17	3,57	0	21	0,72	0,17	0	1
3: Tydelighed og klare mål i undervisningen	6	23.035	17,91	4,30	0	24	0,75	0,18	0	1
4: Generel skoletrivsel	3	27.054	9,47	2,20	0	12	0,79	0,18	0	1
5: Støtte fra familien	2	26.486	8,80	1,61	0	10	0,88	0,16	0	1
6: Eksterne aktiviteter i skolen	3	19.841	3,12	2,57	0	18	0,17	0,14	0	1
7: Fysisk aktivitet	2	24.236	6,09	2,48	0	11	0,55	0,23	0	1

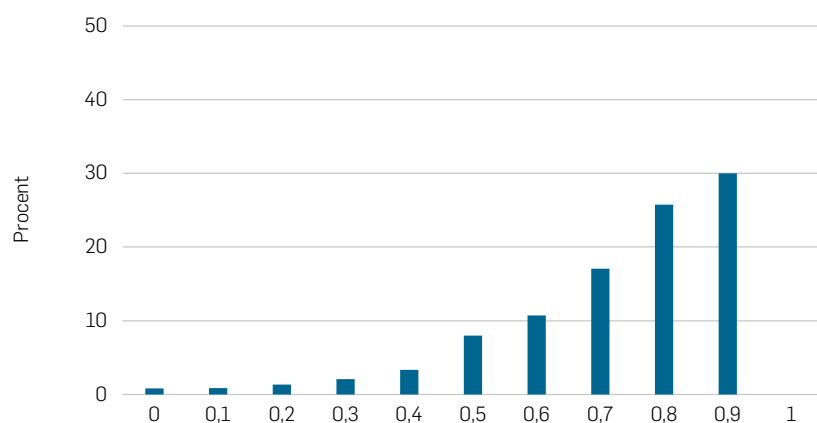
Anm.: Antallet af observationer varierer mellem indeks, da hvert indeks beregnes alene ud fra observationer med valide svar på samtlige tilhørende spørgsmål i det pågældende indeks.

Kilde: SFI's analyser af baselinedata fra skolereformundersøgelsen, 2015.

Figur 3.1-3.7 viser fordelingerne af skalaerne for de syv indeks i baseline-data, dvs. fordelingerne på landsplan.

FIGUR 3.1

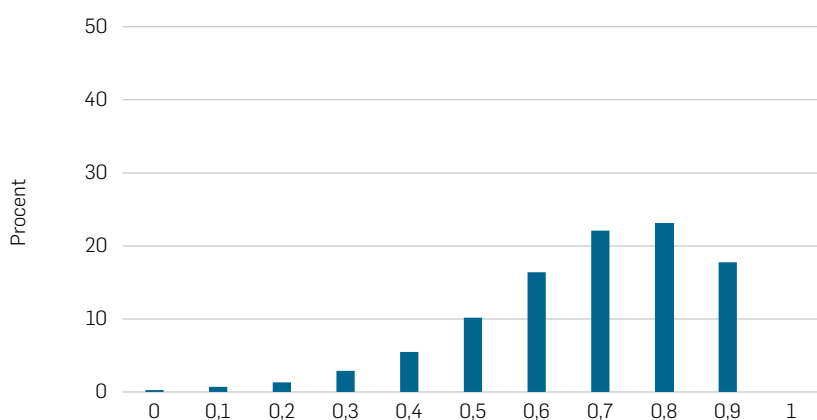
Skala 1: Lærer/elev relation. Procent.

Kilde: SFI's analyser af baselinedata fra skolereformundersøgelsen, 2015.

FIGUR 3.2

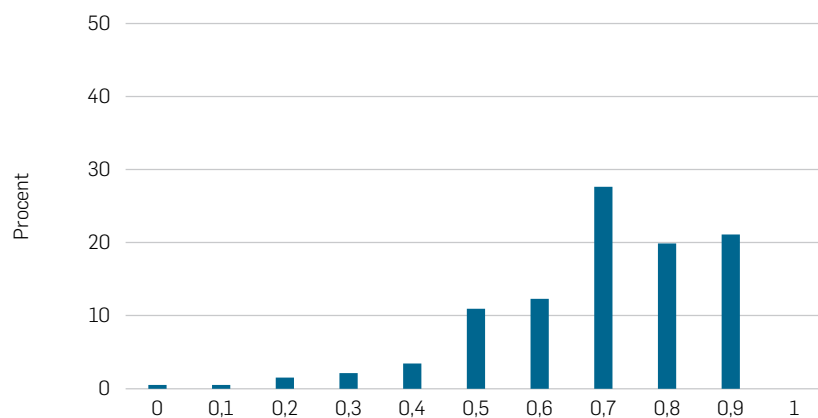
Skala 2: Interesse for skolen. Procent.

Kilde: SFI's analyser af baselinedata fra skolereformundersøgelsen, 2015.

FIGUR 3.3

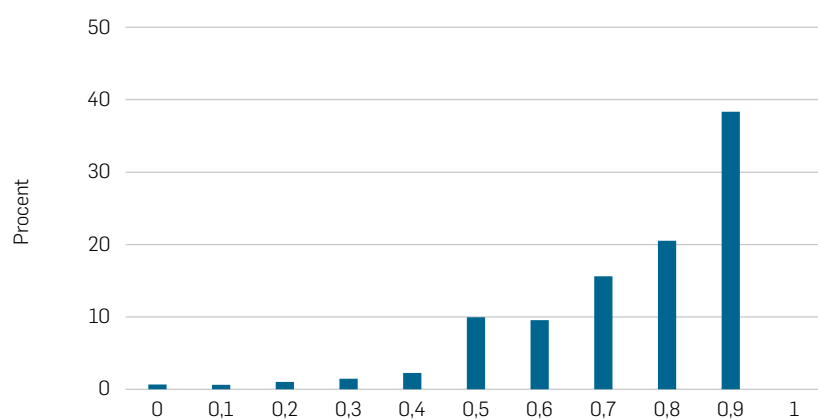
Skala 3: Tydelighed og klare mål i undervisningen. Procent.

Kilde: SFI's analyser af baselinedata fra skolereformundersøgelsen, 2015.

FIGUR 3.4

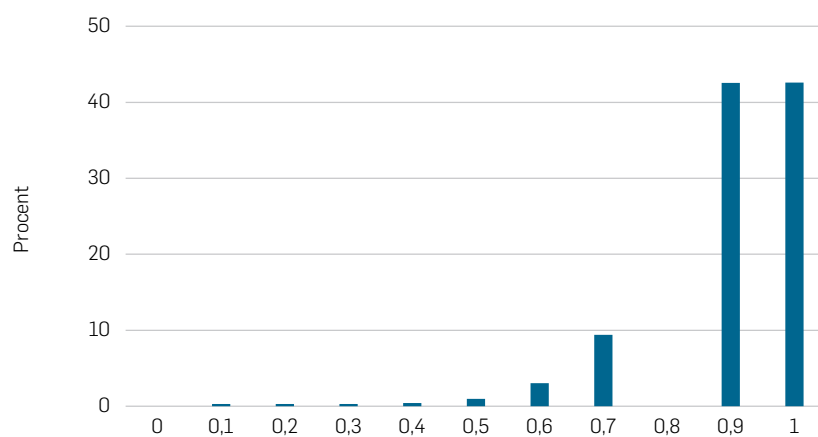
Skala 4: Generel skoletrivsel. Procent.

Kilde: SFI's analyser af baselinedata fra skolereformundersøgelsen, 2015.

FIGUR 3.5

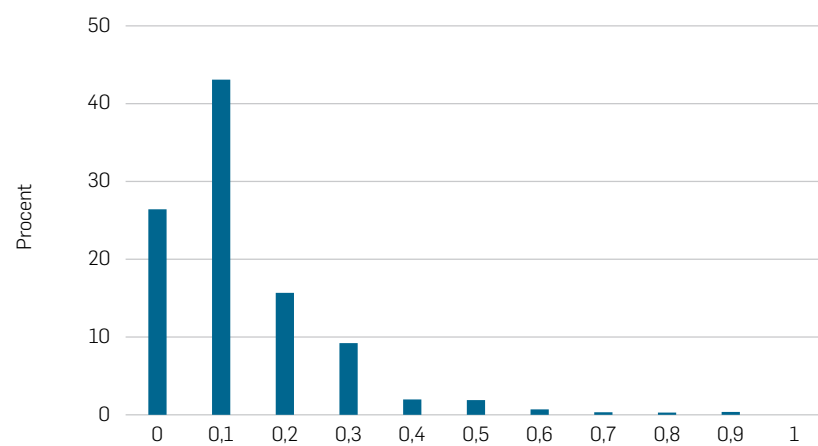
Skala 5: Støtte fra familien. Procent.

Kilde: SFI's analyser af baselinedata fra skolereformundersøgelsen, 2015.

FIGUR 3.6

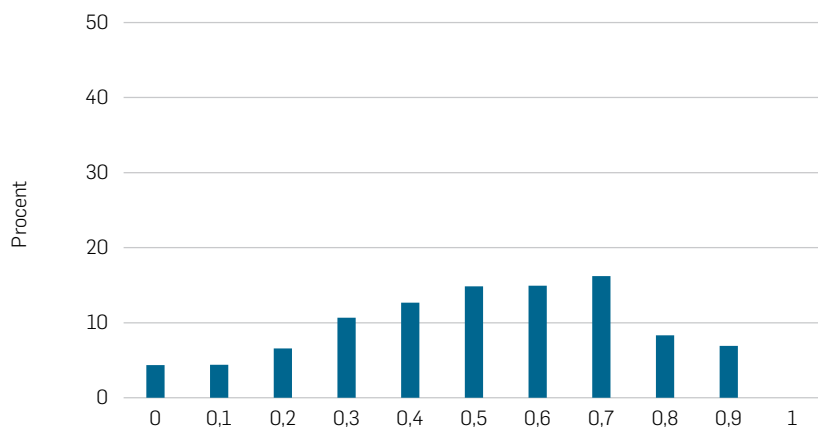
Skala 6: Eksterne aktiviteter i skolen. Procent.

Kilde: SFI's analyser af baselinedata fra skolereformundersøgelsen, 2015.

FIGUR 3.7

Skala 7: Fysisk aktivitet. Procent.

Kilde: SFT's analyser af baselinedata fra skolereformundersøgelsen, 2015.

VURDERING AF FORSKELLE PÅ INDEKS

Da indeksene alle er normeret til en score mellem 0 og 1, er det i princippet muligt at sammenligne forhold på tværs af klassetrin, skoler og kommuner. Man bør dog være opmærksom på, at forskelle i scorer på indekset enten kan skyldes statistisk variation eller egentlige (signifikante) forskelle. Små afvigelser kan således blot skyldes den statistiske variation, der altid findes i data.

Om afvigelserne er statistisk signifikante, afgøres bl.a. af antallet af elever, der indgår i sammenligningen. For sammenligninger af landsgennemsnittene på to forskellige indeks vil kun meget små afvigelser kunne opfattes som tilfældige, mens større afvigelser mellem klassetrin vil kunne klassificeres som tilfældige. En samlet oversigt over skønnede mål for vurderingen af signifikante afvigelser (differencer mellem to givne indekser) på disse forskellige niveauer kan ses af tabel 3.2.

TABEL 3.2

Oversigt over skønnede mål for vurdering af signifikante differencer mellem indeksene. Point.

	Klasse	Klassetrin	Skole	Lands gennemsnit
Klasse	0,03	0,03	0,02	0,02
Klassetrin	0,02	0,02	0,02	0,02
Skole	0,02	0,02	0,02	0,02
Lands gennemsnit	0,02	0,02	0,02	0,00

Anm.: Signifikante forskelle afhænger af heterogeniteten blandt elevernes besvarelser over landet, antal elever i den samlede undersøgelse og antal elever i klasserne og i skolerne. Da disse størrelser varierer fra undersøgelse til undersøgelse, fra skole til skole og fra klasse til klasse, er de ovennævnte størrelser kun vejledende.

Kilde: SFI's analyser på baselinedata fra skolereformundersøgelsen, 2015.

Tallene i tabel 3.2 skal læses som tommelfingerregler for, hvornår differencer mellem indeks kan siges at være signifikante. Er indekset for generel skoletilfredshed eksempelvis 0,70 for ét klassetrin og 0,74 for et andet klassetrin på en skole, er denne numeriske difference på 0,04 point sandsynligvis signifikant – dvs. at niveauet mellem de to klassetrin er signifikant forskelligt. Havde differencen derimod været 0,01, ville man ikke kunne argumentere for, at der var tale om en reel signifikant forskel, men blot, at afvigelserne skyldes tilfældigheder.

BRUG AF "VED IKKE"-SVARKATEGORI

I skolereformundersøgelsens baselinedataindsamling havde eleverne mulighed for at angive kategorien "ved ikke" i forbindelse med deres svar på de forskellige spørgsmål i spørgeskemaet. Når eleverne vælger at bruge denne svarkategori, kan deres svar på dette spørgsmål af gode grunde ikke anvendes til at beregne et indeks, hvori det pågældende spørgsmål indgår, fordi eleven ikke svarer på spørgsmålet. Ydermere kan elevens svar på de resterende spørgsmål i indekset heller ikke anvendes – fordi svarene lægges sammen som point til en total score, er alle point nødt til at være medregnet, for at totalen er retvisende.

En del elever vælger at svare "ved ikke" på en del af spørgsmålene i reformundersøgelsen. Særligt indekset omkring eksterne aktiviteter i skolen er ramt af dette. I trivselsundersøgelsen, som SFI afsluttede i

sommeren 2014 (Keilow m.fl., 2014), fik eleverne ingen umiddelbart synlig mulighed i web-surveyet for at svare ”ved ikke”. Først hvis eleven forsøgte at gå videre til næste spørgsmål uden at have besvaret det aktuelle spørgsmål, dukkede muligheden ”ved ikke” eller ”ønsker ikke at svare” frem på skærmen. Kun 3 elever ud af trivselsundersøgelsens 1.560 elever undlod helt at besvare dele af spørgeskemaet, efter at de havde påbegyndt besvarelsen. I skolereformundersøgelsen, som denne rapport bygger på, har helt op til 15-20 pct. af eleverne svaret ”ved ikke” på et eller flere spørgsmål. Et eksempel er spørgsmålet ”Hvor tit er du så fysisk aktiv i skolen, at du bliver MEGET forpustet i mindst 10 minutter ad gangen?” eller spørgsmålet ”Hvor mange bøger har I derhjemme?”, hvor 20 pct. af eleverne i begge tilfælde svarede ”ved ikke”.

I de statistiske analyser af data fra de to undersøgelser kunne vi endvidere konstatere, at nogle af de sammenlignelige spørgsmål er mere følsomme over for elevernes baggrundskaraktistika (differentiel item-funktion) i data fra reformundersøgelsen. Det ser med andre ord ud til, at indførelsen af en synlig ”ved ikke”-svarkategori kan have en negativ indvirkning på de afgivne svares robusthed og konsistens.

STATISTISK MULTILEVELANALYSE

For at undersøge, hvor stor en del af variationen i hvert indeks der skyldes forskelle på elev-, klasse-, skole- eller kommuneniveau, estimerede vi multilevel-regressionsmodeller for hvert indeks med klassetrin, køn og om eleven er tosproget som forklarende variable (Bickel, 2007). Modellerne estimeres med fire niveauer: Eleverne er indlejret i 1.405 klasser, som er indlejret i 206 skoler, som igen er indlejret i 75 kommuner. Antallet af observationer (elever) varierer i modellerne fra 18.964 til 25.829, afhængigt af antallet af valide svar for hvert indeks og valide svar for de anvendte baggrundsvARIABLE.³ Tabel 3.3 viser resultaterne af disse analyser.

Af tabel 3.3 fremgår det, at variationen blandt klasser er større end variationen på henholdsvis skole- og kommuneniveau for alle modeller, og at variationen på skole- og kommuneniveau er relativt ens. Eksempelvis er standardafvigelsen for klasser på indeks 2 vedrørende ele-

3. Antallet af observationer i modellerne er mindre end antallene vist i tabel 3.1 for hvert indeks, fordi valide svar på baggrundsvARIABLE også er påkrævede i disse analyser.

vens interesse for skolen lig 0,038, mens den for både skole og kommuneniveau er 0,016.

Selv når der tages højde for den variation i indekset, der skyldes forskelle på hvert af de tre aggregerede niveauer, er der signifikante forskelle på, hvordan elever på hvert klassetrin scorer på indeksene. Samme signifikante forskelle gælder, om end lidt mindre udtalt, for køn, og om eleven er tosproget, således som det ses af de signifikante parameterestimerer herfor.

TABEL 3.3

Multilevel-regressionsmodeller af den normerede sumscore for hvert indeks forklaret af klassetrin og køn, og om eleven er tosproget. Aggregerede niveauer er kommune, skole og klasse. Koefficienter og standardfejl.

	Indeks 1: Lærer/elev- relation	Indeks 2: Interesse for skolen	Indeks 3: Tydelighed og klare mål i undervisnin- gen	Indeks 4: Generel elev- tilfredshed	Indeks 5: Støtte fra familien	Indeks 6: Eksterne akti- viteter på skolen	Indeks 7: Fysisk aktivitet
	Koefficient (std.fejl)	Koefficient (std.fejl)	Koefficient (std.fejl)	Koefficient (std.fejl)	Koefficient (std.fejl)	Koefficient (std.fejl)	Koefficient (std.fejl)
Konstantled, sumscore på indeks	0,442 *** (0,003)	0,758 *** (0,004)	0,780 *** (0,004)	0,791 *** (0,005)	0,884 *** (0,003)	0,229 *** (0,004)	0,577 *** (0,005)
Dreng	-0,002 * (0,001)	-0,028 *** (0,002)	0,027 *** (0,002)	0,015 *** (0,002)	0,000 (0,002)	0,021 *** (0,002)	0,091 *** (0,003)
Tosproget	0,006 *** (0,001)	0,014 *** (0,002)	-0,005 (0,003)	0,022 *** (0,002)	0,019 *** (0,002)	-0,015 *** (0,002)	-0,006 * (0,003)
4. klassetrin (referencekategori)							
6. klassetrin	-0,026 *** (0,003)	-0,028 *** (0,004)	-0,033 *** (0,005)	-0,025 *** (0,005)	-0,006 * (0,003)	-0,044 *** (0,004)	-0,012 * (0,005)
8. klassetrin	-0,039 *** (0,003)	-0,050 *** (0,004)	-0,077 *** (0,005)	-0,044 *** (0,005)	-0,031 *** (0,003)	-0,079 *** (0,004)	-0,125 *** (0,005)
9. klassetrin	-0,049 *** (0,003)	-0,074 *** (0,005)	-0,079 *** (0,004)	-0,051 *** (0,005)	-0,050 *** (0,003)	-0,091 *** (0,005)	-0,158 *** (0,006)
Spredning (std.afvigelse), kommune	0,008	0,016	0,014	0,018	0,006	0,006	0,016
Spredning (std.afvigelse), skole	0,006	0,016	0,010	0,023	0,008	0,023	0,015
Spredning (std.afvigelse), klasse	0,034	0,038	0,048	0,049	0,017	0,041	0,045
N	25.287	23.538	21.865	25.621	25.114	18.807	23.002

Kilde: SFI's analyser af baselinedata fra skolereformundersøgelsen, 2015.

Anm.: * p < 0,05, ** p < 0,01, *** p < 0,001.

KONKLUSION

I denne rapport har vi gennemgået, hvordan data fra Skolereformundersøgelsen har dannet udgangspunkt for konstruktion af indeks, der opfanger forskellige aspekter af elevernes trivsel og opfattelse af, hvordan de har det i skolen. Analyserne har taget udgangspunkt i ønsket om at tilvejebringe viden om eleverne, der er overskuelig og dermed egnet som grundlag for pædagogiske og undervisningsmæssige initiativer, der eventuelt kan forbedre elevernes trivsel. Denne viden er samtidig båret af den måde, hvorpå eleverne selv opfatter deres skolegang uden på forhånd at lægge en pædagogisk forforståelse ned over analyserne.

Det er ikke tanken, at de præsenterede indeks kan stå alene eller skal erstatte andre pædagogiske og undervisningsmæssige værktøjer eller analyser. Indeksene er tænkt som et supplement og en inspiration til de kommunale beslutningstagere, skoleledere og lærere. De forskellige indeks kan benyttes til en systematisk vurdering af, om forskellige tiltag i skolen har den ønskede virkning.

Indeksene i denne rapport er langt fra dækkende for hele skolens virke og vurderingen af, om forskellige initiativer på skoleområdet ”virker”, kan ikke belyses alene ved de indeks, der er præsenteret i denne rapport. Derimod kan indeksene kvalificere og kvantificere nogle af de overvejelser og vurderinger, der gøres på skoleområdet. Eksempelvis kan tallene give den enkelte skole eller den enkelte kommune et kortfattet og

intuitivt forståeligt og sammenligneligt overblik over status på de forskellige områder, som indeksene beskriver. Og denne status kan bidrage til at kvalificere fremtidige handleplaner på områderne.

BILAG

BILAGSTABEL B1.1

Oversigt over spørgsmål, faktorloadings og differentiell itemfunktion (DIF).

Indeks	Spørgsmålets ordlyd	Faktorload- ding	Differentiell itemfunktion (DIF)		
			Dreng	Klassetrin	Tosproget
1: Lærer/elev- relation	Min [dansklærer/ matematiklærer] gør noget for, at jeg har det godt i klassen	0,78	-0,021 ***	0,013 **	
	Min [dansklærer/ matematiklærer] lytter til mig i timerne	0,75		-0,063 ***	-0,043 ***
	Jeg respekterer min [dansklærer/ matematiklærer]	0,76	0,081 ***	-0,037 ***	
	Min [dansklærer/ matematiklærer] er en dygtig underviser	0,79	-0,011 *		0,013 **
	Min [dansklærer/ matematiklærer] giver mig spændende opgaver ¹	0,69	0,046 ***	0,039 ***	
	Når vi arbejder i grupper i [dansk/matematik], er det tydeligt, hvad det er, læreren vil have os til at lave	0,62	-0,066 ***	-0,039 ***	
	Min [dansklærer/ matematiklærer] viser mig tit, hvad [dansk/matematik] kan bruges til i min hverdag ¹	0,55	-0,052 ***	0,066 ***	0,041 ***
	Min [dansklærer/ matematiklærer] sørger for, at der er ro i klassen ¹	0,61	-0,034 ***	0,065 ***	0,021 ***
2: Interesse for skolen	Jeg kan godt lide [dansk/matematik]	0,69	-0,088 ***	-0,055 ***	0,030 ***
	Jeg hører efter, hvad min lærer siger i [dansktimerne/matematiktimerne]	0,65	0,040 ***		-0,016 **
	Jeg deltager, når vi arbejder i grupper i [dansk/matematik]	0,50	0,011 *	-0,043 ***	-0,045 ***
	Jeg keder mig i [dansktimerne/matematiktimerne]	-0,73	-0,060 ***	-0,054 ***	-0,020 ***
	Hvor tit sker det, at du ikke får lavet dine lektier?	-0,39	-0,043 ***	-0,037 ***	0,015 *

Tabellen fortsættes

BILAGSTABEL B1.1 FORTSAT

Oversigt over spørgsmål, faktorloadings og differentiell itemfunktion (DIF).

Indeks	Spørgsmålets ordlyd	Faktorload- ding	Differentiell itemfunktion (DIF)		
			Dreng	Klassetrin	Tosproget
3: Tydelighed og klare mål i undervisningen	Jeg ved, hvad min [dansklærer/ matematiklærer] forventer, at jeg skal vide og kunne i [dansk/matematik]	0,61			-0,023 ***
	Min [dansklærer/ matematiklærer] fortæller mig tit, hvordan jeg klarer mig i forhold til de mål, der er i [dansk/matematik]	0,72	0,034 ***	-0,023 ***	
	Min [dansklærer/ matematiklærer] fortæller mig tit, hvordan jeg kan blive endnu bedre til [dansk/matematik]	0,73	-0,026 ***		0,033 ***
	Min [dansklærer/ matematiklærer] sørger tit for, at de opgaver, jeg får i [dansk/matematik], passer til mit niveau	0,62	0,022 ***	0,058 ***	
	Jeg ved, hvad jeg skal lære i [dansk/matematik]timerne	0,52	-0,022 ***	-0,041 ***	
	Jeg ved, hvordan jeg bliver bedre til [dansk/matematik]	0,56	-0,030 ***		-0,013 *
4: Generel skole-trivsel	Jeg kan godt lide at gå i skole	0,58	0,144 ***	0,027 ***	0,029 ***
	Er du glad for din klasse?	0,67	-0,099 ***	-0,023 ***	
	Jeg føler, at jeg hører til på min skole	0,80	0,014 *	0,043 ***	-0,045 ***
5: Støtte fra familien	Hvor ofte oplever du følgende: Min mor eller far sidder og spiser aftensmad sammen med mig	0,37	0,026 ***	-0,028 ***	-0,070 ***
	Hvor ofte oplever du følgende: Min mor eller far taler med mig om bøger, film eller fjernsynsprogrammer ¹	0,51		-0,291 ***	
	Hvor ofte oplever du følgende: Min mor eller far spørger mig om, hvordan det går i skolen	0,67	-0,023 **	-0,118 ***	0,039 ***
	Hvor ofte oplever du følgende: Min mor eller far hjælper mig med mine lektier ²	0,49	0,018 **	0,295 ***	

Tabellen fortsættes

BILAGSTABEL B1.1 FORTSAT

Oversigt over spørgsmål, faktorloadings og differentiell itemfunktion (DIF).

Indeks	Spørgsmålets ordlyd	Faktorload- ding	Differentiell itemfunktion (DIF)		
			Dreng	Klassetrin	Tosproget
6: Eksterne aktiviteter i skolen	Hvor tit har I besøg af en voksen udenfor skolen til at undervise? (fx politiet eller musikere)	0,57		-0,129 ***	0,015 *
	Hvor tit er I på ture uden for skolen? (for eksempel på museum, bondegård eller virksomhed)	0,76	0,045 ***		-0,022 **
	Hvor tit har I undervisning uden for skolen? (i sportsklubber, naturen, byen eller andet)	0,61	-0,038 ***	0,089 ***	
7: Fysisk aktivitet	Tænk på en normal dag. Hvor meget tid bruger du på at være fysisk aktiv i skolen (både i timerne og i frikvarteret)?	0,70	0,039 ***	-0,046 ***	-0,068 ***
	<i>Tænk på en normal dag. Hvor meget tid bruger du på at være fysisk aktiv i fritiden?²</i>	0,55	-0,082 ***	0,210 ***	0,036 ***
	Jeg kan lide at være fysisk aktiv i skolen	-0,45	-0,045 ***	0,136 ***	-0,038 ***

Anm.: DIF: Differentiell itemfunktion.

- Disse spørgsmål udskilles som separat indeks og benævnes "Karakteristika ved undervisningen" i den online præsentation af indeksene.
- Variabel udgår af det endelige indeks pga. høj differentiell itemfunktion (DIF) på et eller flere baggrundskarakteristika.

Kilde: SFI's analyser af baselinedata fra skolereformundersøgelsen, 2015.

BILAGSTABEL B1.2

Oversigt over alle spørgsmål og deres anvendelse eller udeladelse i henholdsvis analysen og de endelige indeks.

Spørgsmålets ordlyd	Indgår i indeks	Begrundelse for udeladelse af indeks	Begrundelse for udeladelse af analysen
Jeg kan godt lide at gå i skole	x		
Er du glad for din klasse?	x		
Jeg synes, at jeg bliver behandlet godt af mine klassekammerater		Høj DIF på klassetrin	
Jeg føler, at jeg hører til på min skole	x		
Der er en voksen på skolen, som jeg kan tale med, hvis jeg har brug for det (fx hvis jeg har problemer eller er ked af det)		Lav faktorloading, høj egenvariation	
Min [dansk lærer/ matematiklærer] gør noget for, at jeg har det godt i klassen	x		
Min [dansk lærer/ matematiklærer] lytter til mig i timerne	x		
Jeg respekterer min [dansk lærer/ matematiklærer]	x		
Min [dansk lærer/ matematiklærer] er en dygtig underviser	x		
Min [dansk lærer/ matematiklærer] forventer af mig, at jeg klarer mig godt i [dansk/matematik]		Lav faktorloading	
Min [dansk lærer/ matematiklærer] giver mig spændende opgaver	x		
Jeg ved, hvad min [dansk lærer/ matematiklærer] forventer, at jeg skal vide og kunne i [dansk/matematik]	x		
Min [dansk lærer/ matematiklærer] fortæller mig tit, hvordan jeg klarer mig i forhold til de mål, der er i [dansk/matematik]	x		
Min [dansk lærer/ matematiklærer] fortæller mig tit, hvordan jeg kan blive endnu bedre til [dansk/matematik]	x		
Min [dansk lærer/ matematiklærer] sørger tit for, at de opgaver, jeg får i [dansk/matematik], passer til mit niveau	x		
Når vi arbejder i grupper i [dansk/matematik], er det tydeligt, hvad det er, læreren vil have os til at lave	x		
Min [dansk lærer/ matematiklærer] viser mig tit, hvad [dansk/matematik] kan bruges til i min hverdag	x		

Tabellen fortsættes

BILAGSTABEL B1.2 FORTSAT

Oversigt over alle spørgsmål og deres anvendelse eller udeladelse i henholdsvis analysen og de endelige indeks.

Spørgsmålets ordlyd	Indgår i indeks	Begrundelse for udeladelse af indeks	Begrundelse for udeladelse af analysen
Jeg kan godt lide [dansk/matematik]	x		
Min [dansklærer/ matematiklærer] sørger for, at der er ro i klassen	x		
Jeg hører efter, hvad min lærer siger i [dansktimerne/matematiktimerne]	x		
Jeg er tit bange for at stille spørgsmål i [dansktimerne/matematiktimerne]		Lav faktorloading	
Jeg bliver forstyrret af larm i timerne		Lav faktorloading	
Eleverne i min klasse får de samme opgaver i [dansk/matematik]		Høj egenvariation	
Jeg deltager, når vi taler om et emne i klassen i [dansk/matematik]		Høj DIF på klassetrin	
Jeg deltager, når vi arbejder i grupper i [dansk/matematik]	x		
Jeg keder mig i [dansktimerne/matematiktimerne]	x		
Hvad synes du om skoledagens længde?		Lav faktorloading, høj egenvariation	
Jeg ved, hvad jeg skal lære i [dansk/matematik]timerne	x		
Jeg ved, hvordan jeg bliver bedre til [dansk/matematik]	x		
Hvor tit bruger du internettet til at søge informationer i timerne?		Loader ikke på nogen indeks	
Hvor tit bruger du apps, digitale bøger eller andre digitale læremidler i timerne?		Loader ikke på nogen indeks	
Hvor tit har I besøg af en voksen uden for skolen til at undervise? (fx politiet eller musikere)	x		
Hvor tit er I på ture uden for skolen? (for eksempel på museum, bondegård eller virksomhed)	x		
Hvor tit har I undervisning uden for skolen? (i sportsklubber, naturen, byen eller andet)	x		
Hvor meget tid bruger du på lektier på en normal uge? Svar: I timerne i klassen		Høj egenvariation	

Tabellen fortsættes

BILAGSTABEL B1.2 FORTSAT

Oversigt over alle spørgsmål og deres anvendelse eller udeladelse i henholdsvis analysen og de endelige indeks.

Spørgsmålets ordlyd	Indgår i indeks	Begrundelse for udeladelse af indeks	Begrundelse for udeladelse af analysen
Hvor meget tid bruger du på lektier på en normal uge? Svar: Lektiecafé (både i skolen, SFO, klub m.m.)		Høj egenvariation	
Hvor meget tid bruger du på lektier på en normal uge? Svar: Uden for skolen		Høj egenvariation	
Hvor tit sker det, at du ikke får lavet dine lektier?	x		
Tænk på en normal dag. Hvor meget tid bruger du på at være fysisk aktiv i skolen (både i timerne og i frikvarteret)?	x		
Tænk på en normal dag. Hvor meget tid bruger du på at være fysisk aktiv i fritiden?		Høj DIF på klassetrin	
Jeg kan lide at være fysisk aktiv i skolen	x		
Hvor tit er du så fysisk aktiv i skolen, at du bliver MEGET forpustet i mindst 10 minutter ad gangen?		Få besvarelser	
Hvor mange forskellige fritidsinteresser går du til? (fx fodbold, svømning, badminton eller andre sportsgrene, spejder, korsang, orkester, dans, ridning, syning, ungdomsklub)		Høj egenvariation (filterspørgsmål)	
Hvor ofte går du i ungdomsklub eller ungdomscafé?		Høj egenvariation	
Tænk på en helt normal uge. Hvor mange timer om ugen bruger du i alt på dine fritidsinteresser?		Få besvarelser (efter filterspørgsmål)	
Hvor mange bøger har I derhjemme? Der kan være ca. 40 bøger på 1 meter reolhylde. Tæl ikke ugeblade, aviser eller dine skolebøger med		Få besvarelser	
Hvor ofte oplever du følgende: Min mor eller far sidder og spiser aftensmad sammen med mig	x		
Hvor ofte oplever du følgende: Min mor eller far taler med mig om bøger, film eller fjernsynsprogrammer		Høj DIF på klassetrin	
Hvor ofte oplever du følgende: Min mor eller far spørger mig om, hvordan det går i skolen	x		
Hvor ofte oplever du følgende: Min mor eller far hjælper mig med mine lektier		Høj DIF på klassetrin	
Jeg kan bruge det, jeg lærer i [dansk/matematik] uden for skolen			Stilles kun i 4. klasse
Jeg forventer af mig selv, at jeg klarer mig godt i skolen			Stilles kun i 4. klasse
Mine opgaver i [dansk/matematik] er tit meget spændende			Stilles kun i 4. klasse

Tabellen fortsættes

BILAGSTABEL B1.2 FORTSAT

Oversigt over alle spørgsmål og deres anvendelse eller udeladelse i henholdsvis analysen og de endelige indeks.

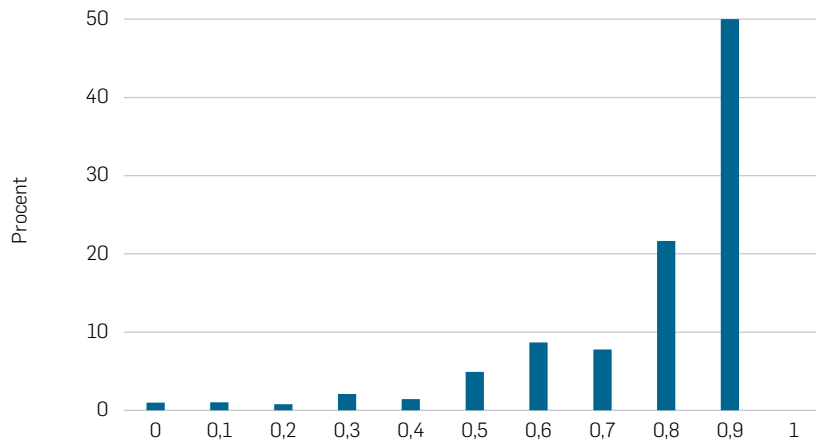
Spørgsmålets ordlyd	Indgår i indeks	Begrundelse for udeladelse af indeks	Begrundelse for udeladelse af analysen
Hvor mange timer om ugen bruger du på et fritidsjob i løbet af en normal uge?			Stilles kun i 8.-9. klasse
Min mor eller far diskuterer politiske eller sociale emner med mig			Stilles kun i 8.-9. klasse
Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn om dine planer for fremtiden: Det kan betale sig at tage en uddannelse, hvis jeg vil have et godt job			Stilles kun i 8.-9. klasse
Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn om dine planer for fremtiden: Det betyder meget for mine fremtidsmuligheder, hvordan jeg klarer mig i skolen			Stilles kun i 8.-9. klasse
Mine forældre forventer af mig, at jeg klarer mig godt i skolen			Stilles kun i 8.-9. klasse
Hvad regner du med at begynde på efter 9. klasse? (Kun ét svar)			Stilles kun i 8.-9. klasse
Hvilken uddannelse regner du selv med at få? (den højeste, dvs. den, som det tager flest år at gennemføre)			Stilles kun i 8.-9. klasse
SDQ – fuldt spørgsmålsbatteri (25 spørgsmål)			Stilles kun i 6., 8.-9. klasse

Anm.: DIF: Differential Itemfunktion.

Kilde: SFI's analyser af baselinedata fra skolereformundersøgelsen, 2015.

BILAGSFIGUR B1.1

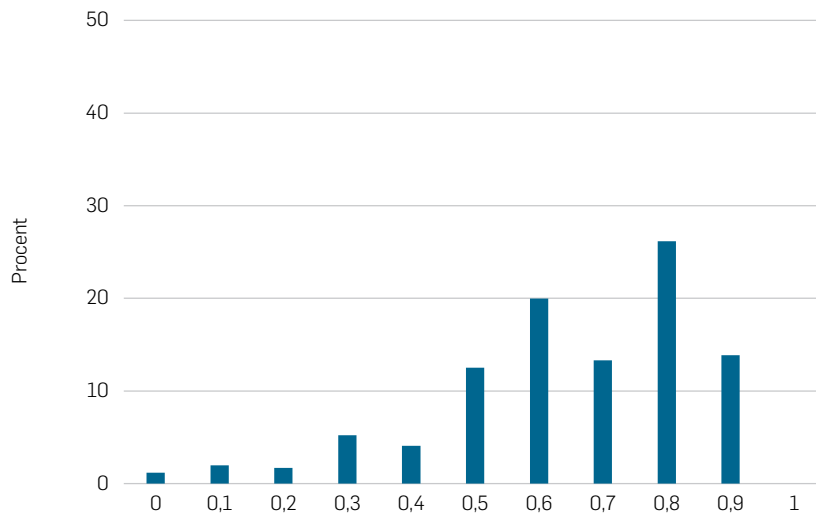
Fordeling af skalaer for de normerede indeks for Lærer/elev-relation (indeks 1a).
Indeksene er en underdeling af det oprindelige indeks 1. Procent.

Kilde: SFI's analyser af baselinedata fra skolereformundersøgelsen, 2015.

BILAGSFIGUR B1.2

Fordeling af skalaer for de normerede indeks for Karakteristika ved undervisningen (indeks 1b). Indeksene er en underdeling af det oprindelige indeks 1. Procent.

Kilde: SFI's analyser af baselinedata fra skolereformundersøgelsen, 2015.

BILAGSTABEL B1.3

Antal spørgsmål, observationer og detaljer om ikke-normerede sumscorer for indeks for Lærer/elev-relation og Karakteristika ved undervisningen (opdeling af det oprindelige indeks 1).

Indeks	Antal spørgsmål	Antal observationer	Gen-nemsnit lig score	Std. afvig.	Min.	Maks.
1a Lærer/elev-relation	4	26.708	13,42	3,20	0	16
1b Karakteristika ved undervisningen	4	24.999	11,14	3,33	0	16

Anm.: Antallet af observationer varierer mellem indeksene, da hvert indeks er beregnet alene ud fra observationer med valide svar på samtlige spørgsmål i det pågældende indeks.

Kilde: SFI's analyser af baselinedata fra skolereformundersøgelsen, 2015.

BILAGSTABEL B1.4

Oversigt over spørgsmål, faktorloadings og differentiell itemfunktion (DIF) for indeks for Lærer/elev-relation og Karakteristika ved undervisningen (opdeling af oprindeligt indeks 1).

Indeks	Spørgsmålets ordlyd	Faktorloadning	Differentiell itemfunktion (DIF)		
			Dreng	Klassetrin	Tosproget
Lærer/elev-relation	Min [dansklærer/ matematiklærer] gør noget for, at jeg har det godt i klassen	0,79	-0,044 ***	0,035 ***	
	Min [dansklærer/ matematiklærer] lytter til mig i timerne	0,77		-0,053 ***	-0,039 ***
	Jeg respekterer min [dansklærer/ matematiklærer]	0,77	0,076 ***	-0,019 ***	
	Min [dansklærer/ matematiklærer] er en dygtig underviser	0,78	-0,025 ***	0,033 ***	0,024 ***
Karakteristika ved undervisningen	Min [dansklærer/ matematiklærer] giver mig spændende opgaver	0,71	0,093 ***		-0,020 ***
	Når vi arbejder i grupper i [dansk/matematik] er det tydeligt, hvad det er, læreren vil have os til at lave	0,65	-0,053 ***	-0,088 ***	0,018 **
	Min [dansklærer/ matematiklærer] viser mig tit, hvad [dansk/matematik] kan bruges til i min hverdag	0,65	-0,036 **	0,025 ***	0,033 ***
	Min [dansklærer/ matematiklærer] sørger for, at der er ro i klassen	0,61	-0,017 **	0,050 ***	

Anm.: DIF: Differentiell itemfunktion.

Kilde: SFI's analyser af baselinedata fra skolereformundersøgelsen, 2015.

LITTERATUR

- Bartholomew, D.J., F. Steele, J. Galbraith & I. Moustaki (2008): *Analysis of Multivariate Social Science Data. Statistics in the Social and Behavioral Sciences Series* (2. udg.). Boca Raton, USA: Chapman & Hall/CRC.
- Bickel, R. (2007): *Multilevel Analysis for Applied Research. It's Just Regression!* New York, USA: The Guilford Press.
- DeMars, C. (2010): *Item Response Theory (Understanding Statistics)*. New York: Oxford University Press.
- Goodman, R. (2001): "Psychometric Properties of the Strengths and Difficulties Questionnaire". *Journal of the American Academy of Child & Adolescent Psychiatry*, 40(11), s. 1337-1345.
- Goodman, R. (1997): "The Strengths and Difficulties Questionnaire: A Research Note". *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 38(5), s. 581-586.
- Hansen, A.T., M. Friis-Hansen & V.M. Jensen (februar 2015): *Evaluering af folkeskolereformen. Resultater fra baselinemålingen*. København: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd. Notat.
- Holland, P.W. & H. Wainer (1993): *Differential Item Functioning*. Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum.
- Keilow, M., A. Holm, S. Bagger & S. Henze-Pedersen (2014): *Udvikling af trivselsmålinger i folkeskolen. En pilotundersøgelse*. København: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd, 14:24.

- Osterlind, S.J. & H.T. Everson (2009): *Differential Item Functioning*. Thousand Oaks, CA: Sage Publishing.
- Pett, M.A., N.R. Lackey & J.J. Sullivan (2003): *Making Sense of Factor Analysis: The Use of Factor Analysis for Instrument Development in Health Care Research*. Thousand Oaks, USA: Sage Publishing.
- Suhr, D.D. (2005): *Principal Component Analysis vs. Exploratory Factor Analysis*. SUGI 30 Proceedings, s. 203-230.

SFI-RAPPORTER SIDEN 2014

SFI-rapporter kan købes eller downloades gratis fra www.sfi.dk. Enkelte rapporter er kun udkommet som netpublikationer, hvilket vil fremgå af listen nedenfor.

- 14:01 Bach, H.B. & M.R. Larsen: *Dagpengemodtageres situation omkring dagpengeophør*. 135 sider. e-ISBN: 978-87-7119-223-0. Netpublikation.
- 14:02 Loft, L.T.G.: *Parinterventioner og samlivsbrud. En systematisk forskningsoversigt*. 81 sider. e-ISBN: 978-87-7119-225-4. Netpublikation.
- 14:03 Aner, L.G. & H.K. Hansen: *Flytninger fra byer til land- og yderområder. Højtuddannede og socialt udsatte gruppers flytninger fra bykommuner til land- og yderkommuner – Mønstre og motiver*. 169 sider. e-ISBN: 978-87-7119-226-1. Netpublikation.
- 14:04 Christensen, E.: *2 år efter starten på Nakuusa*. 57 sider. e-ISBN: 978-87-7119-228-5. Netpublikation.
- 14:05 Christensen, E.: *NAKUUSAP aallartimmalli ukiut marluk qaangi-unneri*. 61 sider. e-ISBN: 978-87-7119-230-8. Netpublikation.
- 14:06 Bengtsson, S., L.B. Larsen & M.L. Sommer: *Dødfødte børn og deres livsbetingelser*. 147 sider. ISBN: 978-87-7119-232-2. e-ISBN: 978-87-7119-233-9. Vejledende pris: 140,00 kr.

- 14:07 Larsen, L.B., S. Bengtsson & M.L. Sommer: *Døve og døvblevne mennesker. Hverdagsliv og levevilkår*. 169 sider. ISBN: 978-87-7119-234-6. e-ISBN: 978-87-7119-235-3. Vejledende pris: 160,00 kr.
- 14:08 Oldrup, H. & A.-K. Højen-Sørensen: *De aldersopdelte fokusområder i ICS. Kvalificeringen af den socialfaglige metode*. 189 sider. e-ISBN: 978-87-7119-236-0. Netpublikation.
- 14:09 Fridberg, T. & L.S. Henriksen: *Udviklingen i frivilligt arbejde 2004-2012*. 304 sider. ISBN: 978-87-7119-237-7. e-ISBN: 978-87-7119-238-4. Vejledende pris: 300,00 kr.
- 14:10 Lauritzen, H.H.: *Ældres ressourcer og behov i perioden 1997-2012. Nyeste viden på baggrund af ældredatabasen*. 142 sider. ISBN: 978-87-7119-239-1. e-ISBN: 978-87-7119-240-7. Vejledende pris: 140,00 kr.
- 14:11 Larsen, M.R. & J. Høgelund: *Litteraturstudie af handicap og beskæftigelse*. 202 sider. ISBN: 978-87-7119-241-4. e-ISBN: 978-87-7119-242-1. Vejledende pris: 200,00 kr.
- 14:12 Bille, R. & H. Holt: *Kommunal praksis på arbejdsskadeområdet. En kvalitativ analyse af fire jobcentres håndtering af arbejdsskader*. 102 sider. e-ISBN: 978-87-7119-244-5. Netpublikation.
- 14:13 Rosdahl, A.: *Fra 15 år til 27 år. PISA 2000-eleverne i 2011/12*. 160 sider. ISBN: 978-87-7119-245-2. e-ISBN: 978-87-7119-246-9. Vejledende pris: 160,00 kr.
- 14:14 Bengtsson, S., K. Bengtsson, A.A. Kjær, M. Damgaard, C. Kolding-Sørensen: *Hvilken forskel gør en tilkendelse af førtidspension?* 144 sider. ISBN: 978-87-7119-247-6. e-ISBN: 978-87-7119-248-3. Vejledende pris: 140,00 kr.
- 14:15 Bach, H.B.: *Skadelidtes reaktion på en verserende arbejdsskadesag*. e-ISBN: 978-87-7119-249-0. Netpublikation.
- 14:16 Weatherall, C.D., H.H. Lauritzen, A.T. Hansen & T. Termansen: *Evaluerings af "Fast tilknyttede læger på plejecentre". Et pilotprojekt*. 160 sider. ISBN: 978-87-7119-250-6. e-ISBN: 978-87-7119-251-3. Vejledende pris: 160,00 kr.
- 14:17 Pontoppidan, M., N. K. Niss: *Instrumenter til at måle små børns trivsel*. 78 sider. e-ISBN: 978-87-7119-252-0. Netpublikation
- 14:18 Ottosen, M.H., A. Liversage & R.F. Olsen: *Skilsmissebørn med etnisk minoritetsbaggrund*. 256 sider. ISBN: 978-87-7119-253-7. e-ISBN: 978-87-7119-254-4. Vejledende pris: 250,00 kr.

- 14:19 *Antidemokratiske og ekstremistiske miljøer i Danmark. En kortlægning.* 86 sider. E-ISBN: 978-87-7119-255-1, Netpublikation
- 14:20 Amilon, A.G., P. Rotger & A.G. Jeppesen: *Danskernes pensionsopsparinger og indkomster 2000-2011.* 160 sider. ISBN: 978-87-7119-256-8. e-ISBN: 978-87-7119-257-5. Vejledende pris: 160,00 kr.
- 14:21 Jonasson, A.B.: *Konsekvenser af dagpengeperiodens halvering.* 112 sider. ISBN: 978-87-7119-258-2. e-ISBN: 978-87-7119- 259-9. Vejledende pris: 100,00 kr.
- 14:22 Siren, A., & S.G. Knudsen: *Ældre og digitalisering. Holdninger og erfaringer blandt ældre i Danmark.* 128 sider. ISBN: 978-87-7119-260-5. e-ISBN: 978-87-7119-262-2. Vejledende pris: 120,00 kr.
- 14:23 Christoffersen, M.N., A.-K. Højen-Sørensen & L. Laugesen: *Daginstitutionens betydning for børns udvikling. En forskningsoversigt.* 192 sider. ISBN: 978-87-7119-266-7. e-ISBN: 978-87-7119- 262-9. Vejledende pris: 190,00 kr.
- 14:24 Keilow, M., A. Holm, S. Bagger & S. Henze-Pedersen: *Udvikling af trivselsmålinger i folkeskolen. En pilotundersøgelse.* 180 sider. e-ISBN: 978-87-7119-263-6. Netpublikation.
- 14:25 Christensen, C.P., I.G. Andersen, P. Bingley & C.S. Sonneschmidt: *Effekten af It-støtte på elevers læsefærdigheder.* 80 sider. ISBN: 978-87-7119-264-3. e-ISBN: 978-87-7119-265-0. Vejledende pris: 80,00 kr.
- 14:26 Larsen, M.R. & J. Høgelund: *Handicap, uddannelse og beskæftigelse.* 78 sider. e-ISBN: 978-87-7119- 267-4. Netpublikation
- 14:27 Jakobsen, V., S. Jensen, H. Holt & M. Larsen: *Virksomheders sociale engagement. Årbog 2014.* 208 sider, ISBN: 978-87-7119-268-1. e-ISBN: 978-87-7119- 269-8. Pris: 200,00 kr.
- 14:28 Pejtersen, J. H., T. Dyrvig: *Forebyggelse af udadreagerende adfærd hos ældre med demens.* 96 sider. ISBN: 978-87-7119-270-4. e-ISBN: 978-87-7119- 271-1. Pris: 90,00 kr.
- 14:29 Bengtsson, S., L.N. Johansen & C.E. Andersen: *Hjemmetræning. Evaluering af regelsættet om hjælp og støtte efter Servicelovens § 32 st. 6-9.* 102 sider. e-ISBN: 978-87-7119-272-8. Netpublikation.
- 14:30 Ottosen, M.H., D. Andersen, K.M. Dahl, A.T. Hansen, M. Lausten & S.V. Østergaard: *Børn og unge i Danmark. Velfærd og trivsel 2014.* 248 sider. ISBN: 978-87-7119-274-2. e-ISBN: 978-87-7119-275-9. Pris: 250.00 kr.

- 15:01 Ottosen, M.H., M. Lausten, S. Frederiksen & D. Andersen: *Anbragte børn og unges trivsel 2014*. 122 sider. ISBN: 978-87-7119-276-6. e-ISBN: 978-87-7119-277-3. Pris: 120,00 kr.
- 15:02 Benjaminsen, L., T. Dyrvig & T. Gliese: *Livet på hjemløseboformer*. 144 sider. ISBN: 978-87-7119-278-0. e-ISBN: 978-87-7119-279-7. Pris: 140,00 kr.
- 15:03 Gorinas, C. & V. Jakobsen: *Indvandreres og efterkommeres placering på det danske arbejdsmarked*. 176 sider. ISBN: 978-87-7119-280-3. e-ISBN: 978-87-7119-281-0. Pris: 170,00 kr.
- 15:04 Niss, N.K., A. Kierkgaard, A.-K. Højen-Sørensen & A.Aa. Hansen: *Barrierer for tidlig opsporing af alkoholproblemer i børnefamilier. En analyse af barrierer for frontpersonalet*. 145 sider. e-ISBN: 978-87-7119-282-7. Netpublikation
- 15:05 Bengtsson, S., A.L. Rasmussen & S. Gregersen: *Metoder i botilbud*. 208 sider. ISBN: 978-87-7119-283-4. e-ISBN: 978-87-7119-284-1. Pris: 200,00 kr.
- 15:06 Larsen, M.R. & J. Høgelund: *Handicap og beskæftigelse. Udviklingen mellem 2002 og 2014*. 240 sider. ISBN: 978-87-7119-285-8. e-ISBN: 978-87-7119-286-5. Pris: 240,00 kr.
- 15:09 Keilow, M. & A. Holm: *Udvikling af måleinstrument for elevadfærd og -holdninger. Baselinedata fra evaluering af folkeskolereformen*. 56 sider. e-ISBN: 978-87-7119-290-2. Netpublikation.

UDVIKLING AF MÅLEINSTRUMENT FOR ELEVADFÆRD OG -HOLDNINGER

BASELINEDATA FRA EVALUERING AF FOLKESKOLEREFORMEN

Denne rapport beskæftiger sig med, hvordan danske folkeskoleelevers adfærd og holdninger til undervisningen kan måles. Rapporten analyserer ikke forskelle i elevernes adfærd, men redegør derimod for hvordan man kan udvikle måleinstrumenter, der kan anvendes til at foretage valide målinger af elevers adfærd og holdninger til skolen.

I forbindelse med en større evaluering af den danske folkeskolereform gennemførte SFI i foråret 2014 en datamåling – før reformen trådte i kraft – blandt danske elever landet over. Målingen indsamlede viden om elevernes adfærd, holdninger til skolen og oplevelse af undervisningen.

Denne rapport redegør for udviklingen og valideringen af kvantitative måleinstrumenter, i form af indeks, til vurdering af disse forhold ved hjælp af data fra denne baselinemåling. De indeks, der præsenteres i rapporten, kan anvendes med henblik på at følge elevernes udvikling og således undersøge, hvilke eventuelle ændringer i deres holdninger og adfærd, reformen måtte have medført.

Analyserne er iværksat og finansieret af Undervisningsministeriet.